

+КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИКО-ПОБУТОВИЙ ТА БАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ

для студентів 4 курсу
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

Київ – 2019

Розробники: Кравчук О.І., викладач кафедри хореографії.

Викладач: Кравчук О.І., викладач кафедри хореографії.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії

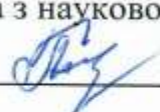
Протокол від «5» згрудня 2018 року № 5

Голова засідання кафедри Медвідь Т.А.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 05.12. 2018 р.

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) Медвідь Т.А.

Робочу програму перевірено
___. ___. 20__ р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 2019/2020 н.р. (Медвідь Т.А.). «29» серпня 2019 р., протокол № 4

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ («__») _____ 20__ р., протокол №__

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ («__») _____ 20__ р., протокол №__

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ («__») _____ 20__ р., протокол №__

(підпис) (ПІБ)

1. Опис предмета навчальної дисципліни.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	6 /180 год.
Курс	4
Семестр	7/8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	4 (2/2)
Обсяг годин, в тому числі:	120 (60/60)
Аудиторні	22/28
Модульний контроль	4/2
Семестровий контроль	-/30
Самостійна робота	34/-
Форма семестрового контролю	-/екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання дисципліни «Історико-побутовий та бальний танець» є формування професійних знань, вмінь і навичок танцювання історико-побутового і бального танцю, які забезпечують теоретичну і практичну підготовку хореографа, що працює у культурних закладах різного типу.

Головним завданням курсу є засвоєння студентам необхідних теоретичних знань, отримання практичних навичок та вмінь у питаннях організації та функціонування колективу історико-побутового і бального танцю, виховання у студентів потреб у систематичному накопиченні знань.

У результаті вивчення дисципліни «Історико-побутовий та бальний танець» студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Знання спілкуватися іноземною мовою;

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- Здатність здійснювати ефективний комунікативний процес;
- Навички здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

- Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва, усвідомлювати його як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;
- Здатність оперувати професійно. Термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності;
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах;
- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;
- Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;
- Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції;
- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін..) в процесі створення хореографічного твору, його реалізації та презентації;
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу;
- Здатність володіти методикою викладання фахових дисциплін, основними методами хореографічної педагогіки;

- Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва;
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу;
- Здатність демонструвати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб;
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Програма побудована згідно вимогам кредитно-модульної системи.

Навчання з дисципліни «Історико-побутовий та бальний танець» відбувається у формі лекційних занять, практичних занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Результати навчання за дисципліною.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- Володіти знаннями в галузі історії мистецтв і використовувати їх з метою визначення виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту;
- Визначати хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрямки, стилі хореографії;
- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- Володіти принципами створення хореографічного твору;
- Демонструвати володіння методиками викладання фахових дисциплін;
- Застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин;

- Відтворювати запропонований хореографом текст, забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну та акторську виразність;
- Застосовувати різноманітні танцювальні техніки в процесі виконавської діяльності;
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у різноманітних фестивалях та конкурсах;
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
7 семестр							
Змістовий модуль 1 Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.							
Тема 1 Хореографічна культура та її функції епохи Просвітництва.	18	2					16
Тема 2 Методика виконання історико-побутових танців XVII ст. та XVIII ст.	20			10			10
Тема 3 Менует: внесок в сценічний та бальний танець. Першопочаткові та похідні форми.	18			10			8
Модульний контроль				4			
Разом за I семестр	60						
8 семестр							
Змістовий модуль 3 Танцювальна культура XIX ст.							
Тема 4 Техніка виконання та характеристика танцювальної культури XIX ст.	4			4			
Тема 5 Бальний танець XIX ст.	10			10			
Тема 6 Створення студентами етюдів одного (на вибір) історико побутового танцю.	14			14			
Семестровий контроль				30			
Модульний контроль				2			
Разом	60						
Разом за рік	120	2		48			34

5. Програма навчальної дисципліни

I. Змістовий модуль.

Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.

Тема № 1: Хореографічна культура та її функції епохи Просвітництва.

Лекційний модуль.

Тема: Хореографи та балетмейстери доби Просвітництва.

План:

1. Характеристика побутових танців XVIII ст.
2. Жан Жорж Новерр: його внесок в історію хореографії.
3. Фабріціо Карозо та його «Орхесографія».
4. Хореографи епохи Просвітництва.
5. Історико-побутові танці XVIII ст.
6. Система запису танцю (Рауль Фельє, Дезе, Рамо).

Модуль самостійної роботи: написати конспект на тему: «Відомі хореографи доби Просвітництва».

Тема № 2: Методика виконання історико-побутових танців XVII ст. та XVIII ст.

Практичний модуль:План:

1. Положення корпусу, плечей, голови.
2. Вишуканий та граційний танець XVII ст. – Менует.
3. Іспанський танець Сарабанда.
4. Методика виконання Pas de zephyre.
5. Методика виконання Pas jete.
6. Методика виконання Pas assemble.
7. Поклони та реверанси XVII ст.
8. Поклони та реверанси XVIII ст.
9. Методика виконання Гавоту.
 - а) поклони;
 - б) легкі кроки з зупинкою в різних позиціях;
 - в) pas de zephyr;
 - г) pas de bougée з просуванням вперед;
 - д) різноманітні положення рук соло та в парі.
10. Методика виконання Контрдансу.

Модуль самостійної роботи: відпрацювати техніку виконання вивчених комбінацій.

Тема № 3: Менует: внесок в сценічний та бальний танець. Першопочаткові та похідні форми.

Практичний модуль:

План:

1. Повільний менует.
2. Швидкий менует.
3. Вплив костюму на виконання та техніку.

Модуль самостійної роботи: записати коротку характеристику танцю «Менует».

II. Змістовий модуль.Танцювальна культура XIX ст.

Тема № 1: Техніка виконання та характеристика танцювальної культури XIX ст.

Практичний модуль:План:

1. XIX ст.- епоха вальсу.
2. Вдосконалення та розширення техніки.
3. Характеристика століття.
4. Історико-побутові танці, що ввійшли до XIX ст.
5. Музичний розмір танців XIX ст.
6. Походження «Вальсу».
7. Походження та історія танцю «Полонез».
8. Поклони та реверанси.
9. Історія виникнення танцю «Полька».

Тема № 2: Бальний танець XIX ст.

Практичний модуль:План:

1. Вивчення основних фігур танцю «Вальс».
2. Основні кроки та рухи фігурного вальсу:
 - pas ballancé, pas avancé;
 - розкриття в парі з обертом;
 - правий вальсовий оберт;
 - класичний вальсовий оберт;
 - бігуча вальсова доріжка.
3. Вивчення техніки виконання танцю «Полонез».
4. Технічні особливості виконання реверансів дами.
5. Технічні особливості поклону кавалера.

6. Вивчення техніки виконання танцю «Полька».

7. Відпрацювання навиків вивчених комбінацій та танців.

Тема № 3: Створення студентами етюдів одного (на вибір) історико-побутового танцю.

Практичний модуль:

План:

1. Повторення вивчених танців.

2. Презентація студентами танцювального уроку «Історико-побутового танцю».

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Семестр 7		Семестр 8	
			Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	1	1	-	-
2.	Відвідування практичних занять	1	10	10	14	14
3.	Робота на практичних заняттях	10	10	100	14	140
4.	Виконання самостійної роботи	5	3	15	-	-
5.	Виконання модульної роботи	25	2	50	1	25
	Разом			176		179
Максимальна кількість балів: За сьомий семестр – 176 За восьмий семестр - 179						
Розрахунок коефіцієнта: $176 + 179 = 355$ $355/60 = 5,91$						

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I.		
Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.		
Тема 1 Хореографічна культура та її функції епохи Просвітництва.	написати конспект на тему: «Відомі хореографи доби Просвітництва».	5
Тема 2 Методика виконання	відпрацювати техніку виконання вивчених комбінацій.	5

історико-побутових танців XVII ст. та XVIII ст.		
Тема 3 Менует: внесок в сценічний та бальний танець. Першопочаткові та похідні форми.	записати коротку характеристику танцю «Менует».	5
<i>Разом: 34 год.</i>	<i>Разом: 15 балів.</i>	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

На I змістовий модуль заплановано 2 модульні контрольні роботи; на II змістовий модуль - 1.

Модульна контрольна робота № 1

Форма усне опитування. Максимальна кількість балів – 25.

Питання:

1. Розкрийте значення історико-побутового танцю як частини світової хореографічної культури.
2. Проаналізуйте вплив історико-побутового танцю на розвиток класичного танцю.
3. Проаналізуйте вплив історико-побутового танцю на розвиток народно-сценічного танцю.
4. Опишіть загальну характеристику танцювальної культури епохи Просвітництва.
5. Опишіть загальну характеристику танцювальної культури XIX ст.
6. Опишіть періодизацію та ідейну основу доби Просвітництва.
7. Подайте загальну характеристику танцювальної культури першої половини XIX століття.
8. Розкрийте особливість структурної побудови танцювальних форм першої половини XIX століття.
9. Опишіть побутовий костюм та проаналізуйте його вплив на манеру виконання бальних танців першої половини XIX століття.
10. Розкрийте вплив художнього стилю на техніку і манеру виконання бальних танців першої половини XIX століття.

Модульна контрольна робота № 2

Форма: усне опитування. Максимальна кількість балів – 25.

Питання:

1. Основні позиції рук та ніг.
2. Поклони та реверанси.
3. Поклони та реверанси XVIII ст.
4. Поклони та реверанси XIX ст.
5. Методика виконання танцю «Полька».
6. Методика виконання танцю «Сарабанда».
7. Технічні особливості епохи Просвітництва.
8. Описати композицію «Менует».
9. Описати композицію «Гавот».
10. Позиції рук в історико-побутовому та в інших видах танців: спільні та відмінні риси.

Модульна контрольна робота № 3

Форма: практичний показ вивченого матеріалу. Максимальна кількість балів – 25.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати методично вірно виконання танцювальних комбінацій історико-побутовий танців.
2. Продемонструвати власно створений етюд одного (на вибір) історико-побутового танцю.

Критерії оцінювання МКР №1, 2

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент проявив глибокі систематичні знання даної теми, навів приклади, на переважну більшість питань дав правильну відповідь, допущені помилки є незначними. Аналізує свою відповідь.
19-22	Студент в повному обсязі знає програмний матеріал, допускає незначні помилки, що не впливають на загальний результат відповіді.
15-18	Студент орієнтується в усіх питаннях, проте не чітко формує

	структуру відповіді, допускає помилки, що порушують правильність відповіді.
10-14	Відповідь поверхнева, не змістовна. Студент не може дати відповідь на більшість питань.
7-9	Відповідь на примітивному рівні. Студент не знає програмного матеріалу.
1-6	Студент не орієнтується в зазначених питаннях.

Критерії оцінювання МКР №3

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент вільно володіє методикою виконання рухів. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує рухи історико-побутових танців, в характері та манері виконує танцювальні комбінації та етюди.
19-22	Студент знає методику та призначення рухів. Технічно виконує вивчену лексику історико-побутових танців, в характері та манері виконує танцювальні етюди та комбінації, але при цьому допускає не значні схематичні помилки.
15-18	Студент в повному обсязі володіє методикою виконання рухів. Технічно, в характері та манері виконує вивчену лексику в танцювальних комбінаціях та етюдах, проте допускає помилки при їх виконанні.
10-14	Студент вміє зробити методичну розкладку руху, але допускає значні помилки при музичній розкладці руху. На низькому рівні володіє методикою виконання основних рухів і не застосовує її в конкретно поставлених завданнях. Схеми комбінацій та етюдів виконує з грубими помилками, мало приділяє уваги синхронності, ансамблевості.
7-9	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання основних рухів, не всі комбінації знає, не використовує термінологію з бального танцю. Має слабкі практичні навички.

	Не знає схем комбінацій та етюдів.
1-6	Студент не знає програмного матеріалу курсу.

6.4 Форма проведення семестрового контролю

Форма семестрового контролю – екзамен (8 семестр). Практичний показ вивченого матеріалу.

До складання екзамену допускаються студенти, які протягом семестру виконали всі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою програмою навчальної дисципліни «Історико-побутовий та бальний танець» 4 курс, і які за результатами проміжного контролю сумарно набрали не менше 35 балів. Студенти, які набрали менше ніж 35 балів, до екзамену не допускаються.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати та пояснити методично вірне виконання основних рухів історико-побутових танців.
2. Продемонструвати власно створений етюд одного (на вибір) історико-побутового танцю.

Критерії оцінювання

Кількість балів	Роз'яснення
40-36	Студент вільно володіє методикою виконання рухів. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує рухи історико-побутових танців, в характері та манері виконує танцювальні комбінації та етюди. Власно створений етюд методично вірний та відповідає усім вимогам курсу.
35-28	Студент знає методику та призначення рухів. Технічно виконує вивчену лексику історико-побутових танців, в характері та манері виконує танцювальні етюди та комбінації, але при цьому допускає не значні схематичні помилки. Допускає незначні помилки в поясненні методики виконання рухів у власно створеному етюді.
27-22	Студент в повному обсязі володіє методикою виконання

	рухів. Технічно, в характері та манері виконує вивчену лексику в танцювальних комбінаціях та етюдах, проте допускає помилки при їх виконанні. Допускає багато помилок у музичній розкладці однієї з комбінацій власно створеного етюду.
21-17	Студент вміє зробити методичну розкладку руху, але допускає значні помилки при музичній розкладці руху. На низькому рівні володіє методикою виконання основних рухів і не застосовує її в конкретно поставлених завданнях. Схеми комбінацій та етюдів виконує з грубими помилками, мало приділяє уваги синхронності, ансамблевості. Власно створений етюд не відповідає вимогам курсу.
16-10	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання рухів, не всі комбінації знає, не використовує термінологію з бального танцю. Має слабкі практичні навички. Не знає схем комбінацій та етюдів. Не зміг створити етюд згідно вимогам курсу.
9-0	Студент не знає програмного матеріалу курсу.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

6.4 Навчально-методична карта дисципліни «Історико-побутовий та бальний танець»
 Разом: 120 год., лекційні заняття – 2 год., практичні заняття – 48 год., самостійна робота – 34 год., модульний контроль – 6 год.

Модулі	7 семестр (176 балів)			8 семестр (179 балів)		
	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.			Постановка етюдів та комбінацій на середині залу.		
Кількість балів за модуль	176 балів			179 балів		
Теми лекційних занять	<i>(відвідування – 1 бал) Всього 1 бал</i>					
Теми практичних занять	Хореографічна культура та її функції епохи Просвітництва. <i>(відвідування – 1 бал) Всього - 77 балів за роботу</i>	Методика виконання історико-побутових танців XVII ст. та XVIII ст. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 балів</i>	Менует: внесок в сценічний та бальний танець. Першопочаткові та похідні форми. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 балів</i>	Техніка виконання та характеристика танцювальної культури XIX ст. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього - 22 бали</i>	Бальний танець XIX ст. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 балів</i>	Створення студентами етюдів одного (на вибір) історико-побутового танцю. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 77 балів</i>
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	-	-	-
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)		

Коефіцієнт – 5, 91

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Терешенко Н. Історія та методика бального танцю: навч. Посіб. Для студентів. – Херсон, 2015.-220с.
2. Германов В. Г./ Танцевальный словарь. Танцы балів та дискотек, Уфа, дом «Аста» 2009 – 450с.
3. Говард Г. Техника европейских танцев / [пер. с англ.] / Гай Говард. – М.: Артис, 2003 - 256 с.
4. Дени Г. Все танцы / [сокращенный пер. с фр. Г. Богдановой, В. Ивченко] / Ги Дени, Люк Дассвиль. - К.: Музична Україна, 1987. - 336с.
5. Леерд У. Техника латиноамериканских танцев: Пер. с англ. А. Белгородского. – М.: Изд-во «Артис», 2003.

Додаткова література:

1. Асоціація спортивного танцю України. [Електронний Ресурс] - Режим доступу : <http://www.udsa.com.ua>.
2. Акуленок С. В. Бал зажигает огни / С. В. Акуленок // Кто есть кто, - Вып. 5. - Т. 2. - М., 2003. - Режим доступу : <http://www.rdu.ru/goldfund1>.
3. Диниц, Е.В. Азбука танцев / Е.В. Диниц, Д.А. Ермаков. - М.: АТС Донецк, Сталкер, 2005. - 286 с.
4. Еремина М. «Роман с танцем» С-пб «Танец», 1998.
5. Смит-Хэмпшир Г. Венский вальс. Как воспитать чемпиона / [пер. с англ.] / Гарри Смит-Хэмпшир. - М.: Артис, 2000. - 288 с.
6. Современный бальный танец: пос. для студентов институтов культуры, учащихся культ.-просвет, училищ и руководителей коллективов бального танца / [под ред. В. М. Стриганова и В. И. Уральской]. - М.: Просвещение, 1977. - 431.